

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Інститут мистецтв
Кафедра музикознавства та музичної освіти

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор
з наукової роботи
_____ Н.М. Віннікова
«25» жовтня 2019 року

ПРОГРАМА ПРАКТИКИ
НАУКОВО-ВИКЛАДАЦЬКА ПРАКТИКА

для аспірантів

спеціальності 025 Музичне мистецтво
освітньо-наукового рівня третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
освітньо-наукової програми «Музичне мистецтво»

Розробники:

Олексюк Ольга Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри музикознавства та музичної освіти Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка;

Опанасюк Олександр Петрович, доктор мистецтвознавства, доцент, професор кафедри музикознавства та музичної освіти Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка;

Бацак Костянтин Юрійович, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри музикознавства та музичної освіти Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка.

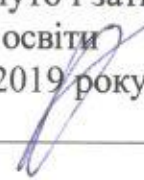
Програму практики розглянуто і затверджено на засіданні Вченої ради Інституту мистецтв

Протокол № 9 від «24» жовтня 2019 року

Секретар (О.В. Коновалова)

Програму практики розглянуто і затверджено на засіданні кафедри музикознавства та музичної освіти

Протокол від «02» жовтня 2019 року № 13

Завідувач кафедри (О.М. Олексюк)

Програму практики погоджено з гарантом освітньо-наукової програми «Музичне мистецтво»

Гарант освітньо-наукової програми (О.П. Опанасюк)
25.10.2019 р.

Програму практики перевірено

28.10.2019 р.

Завідувач аспірантури, докторантури (О.В. Плющик)

Пролонговано:

на 2020/2021 н.р. (Олексюк О.М.), «28» 10 2020 р., протокол № 8

на 20__ / 20__ н.р. _____ (____), «__» __ 20__ р., протокол № __

на 20__ / 20__ н.р. _____ (____), «__» __ 20__ р., протокол № __

на 20__ / 20__ н.р. _____ (____), «__» __ 20__ р., протокол № __

1. Опис практики

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид практики	Науково-викладацька	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / тижнів	6 / 4	
Курс	3	3
Семестр	5	5
Обсяг кредитів	4	4
Обсяг годин	120	120
Форма семестрового контролю	залік	

2. База практики

Організатором практики аспіранта є випускова кафедра зі спеціальності.

Базою для проходження практики є кафедра, на якій працює науковий керівник аспіранта, або випускова кафедра.

3. Мета та завдання науково-викладацької практики

Мета: Поглиблення і розширення комплексу професійних компетентностей аспірантів, необхідних для майбутньої самостійної науково-педагогічної діяльності.

Завдання:

- застосування теоретичних знань із спеціальних і психолого-педагогічних дисциплін у вирішенні конкретних завдань та ситуацій у процесі викладання та наукової діяльності;

- формування психолого-педагогічних та методичних умінь викладання відповідних навчальних дисциплін у системі вищої школи;

- вироблення умінь організації основних форм навчання у вищій школі, застосування сучасних технологій і методик навчання;

- формування умінь дослідницької взаємодії і педагогічного спілкування зі студентською аудиторією;

- набуття досвіду викладацької роботи, морально-етичних якостей викладача вищої школи, індивідуального творчого стилю педагогічної діяльності, потреби в самоосвіті;

- набуття умінь організації основних форм навчання у вищій школі, застосування сучасних технологій і методики навчання;

- набуття досвіду викладацької роботи, індивідуального творчого стилю педагогічної діяльності;

- оволодіти сучасними методами збирання, аналізу та обробки наукової інформації;

- оволодіти вміннями викладати здобуті результати у вигляді публікацій, доповідей, тез тощо.

4. Результати проходження науково-викладацької практики

Знати: основні законодавчі документи, що регламентують освітній процес у закладах вищої освіти; права і обов'язки суб'єктів навчального процесу (викладачів, студентів); характерні особливості підготовки фахівців відповідної спеціальності; методологічні основи теоретичної і практичної підготовки фахівців у сфері музикознавства; порядок навчально-методичної та наукової роботи кафедри, на якій проводиться практика; програмно-методичне забезпечення навчальної дисципліни, з якої будуть проводитися заняття; специфіку роботи викладачів; психологічні, вікові та індивідуальні особливості груп студентів, де будуть проводитися навчальні заняття, стан їх успішності.

Уміти: інтегрувати теоретичні знання і практичний досвід; реалізовувати дослідницькі якості на практиці; враховувати в педагогічній діяльності вікові та психологічні особливості студентів; створювати та ефективно вирішувати наукові завдання; фахово володіти знаннями курсу, достатніми для аналітичної оцінки, вибору й реалізації освітньої програми; розробляти розгорнутий план-конспект практичного чи семінарського заняття, лекції з навчальної дисципліни відповідно до робочої навчальної програми; брати участь в обговоренні занять своїх колег; правильно й ефективно провести заняття будь-якого виду з врахуванням особливостей аудиторії.

Програмні результати:

Код	Значення програмного результату
ПРН 1	Сформованість світогляду, активної громадянської позиції, загальної культури.
ПРН 2	Уміння аналізувати й інтерпретувати соціальні та культурно-мистецькі явища і процеси, аргументувати власні оцінні судження.
ПРН 3	Готовність до ефективного використання цифрових технологій у соціальній та професійній діяльності.
ПРН 4	Готовність до професійного спілкування іноземною мовою.
ПРН 5	Готовність до застосування методів наукового пізнання, проведення науково-дослідницької діяльності, здійснення наукового дослідження та інтерпретації його результатів, ефективного висвітлення, розповсюдження знань щодо наукових досліджень. Уміння знаходити необхідну інформацію з вітчизняних і зарубіжних інформаційних джерел відповідно до проблеми дослідження.
ПРН 6	Розуміння специфіки об'єктів дослідження у сфері музичного мистецтва, здатність до критичного мислення, використання набутого особистісно-професійного досвіду у вирішенні наукових завдань та аналізу міждисциплінарних явищ та процесів. Готовність до операційного аналізу, зіставлення, синтезу, порівняння різних музичних явищ і процесів для вирішення визначених науково-дослідницьких завдань.

ПРН 7	Уміння вибудовувати ієрархію наукових понять за рівнями їхнього узагальнення. Готовність визначати міждисциплінарний характер наукового дослідження, їхні взаємозв'язки та взаємозалежності. Готовність продукувати інноваційні ідеї, проектувати їхнє впровадження у професійну діяльність.
ПРН 8	Володіння професійним понятійним апаратом з історії та теорії музики, методологією музикознавчого аналізу різноманітних музичних явищ, жанрів, стилів, творчості композиторів, музичних творів.
ПРН 9	Здатність до особистісної рефлексії, самоконтролю та самоорганізації у процесі наукового пошуку, вирішенні дослідницьких завдань.
ПРН 10	Здатність до самоаналізу дослідницької діяльності, володіння діагностичним інструментарієм, вміння аналітично мислити, ставити проблему і розуміти шляхи її вирішення; спроможність критичного оцінювання результатів дослідження, дотримання норм наукової етики під час дослідницької діяльності; здатність аргументовано викладати і захищати свою наукову позицію в науковій дискусії.
ПРН 11	Здатність до ефективної професійної комунікації в умовах міжособистісної взаємодії та соціальних мережах.
ПРН 12	Готовність до здійснення науково-педагогічної діяльності у вищій школі, орієнтація у нормативно-правовій базі вищої освіти.
ПРН 13	Орієнтація в музичному просторі світової та національної культури, художніх напрямках, жанрах і стилях музичного мистецтва, творчості композиторів, спроможність виявляти особливості їхнього розвитку, аналізувати обрану в галузі музикознавства тему для дослідження в контексті актуальних запитів сучасної культури.
ПРН 14	Орієнтація в освітньому просторі світової та національної культури, педагогічних концепціях, музично-освітніх системах, виявляти особливості їхнього розвитку, аналіз обраної в галузі музичної педагогіки та музичної освіти теми для дослідження в контексті актуальних запитів сучасної культури.
ПРН 15	Володіння методикою опрацювання історичних джерел у фондах архівів і бібліотек, наукової літератури; володіння професійним понятійним апаратом з історії та теорії музики, методологією музикознавчого аналізу різноманітних музичних явищ, подій, творів; здатність до застосування теоретичних знань при аналізі музикознавчих явищ, проблем, музичних творів чи інших феноменів музичної культури.

5. Структура практики

Етапи проходження практики та види діяльності студентів	Розподіл годин між видами робіт
Етап 1. Установча конференція у форматі засідання кафедри з науково-викладацької практики (отримання завдань, рекомендацій та форми звітності).	2
Етап 2. Наукова практика	58
1) Опрацювання джерелознавчої бази та підготовка матеріалів для наукової статті	20
2) Подання статті до друку	20
3) Підготовка доповіді та участь у конференції	18
Етап 3. Викладацька практика	58
1) Відвідування лекцій, семінарських/практичних занять викладачів	5
2) Підготовка та проведення лекційних занять	20
3) Підготовка та проведення семінарських/практичних занять	30
4) Розробка завдань для самостійної роботи студентів/модульного контролю	3
Етап 4. Підбиття підсумків практики	2
1) Обговорення проведення навчальних занять з викладачами випускової кафедри.	1
2) Звіт про успішне виконання аспірантом його індивідуального навчального плану.	1
Усього годин	120

6. Зміст практики

1) Організація проходження практики

Науково-викладацька практика в системі вищої освіти на третьому освітньо-науковому рівні є компонентом професійної підготовки до науково-педагогічної діяльності та є видом практичної діяльності аспірантів щодо здійснення освітнього процесу у закладах вищої освіти, включаючи викладання спеціальних дисциплін, організацію навчальної діяльності студентів, наукову та науково-методичну роботу.

Організатором практики аспіранта є випускова кафедра аспіранта.

Базою для проходження практики є кафедра, на якій працює керівник або випускова кафедра. Крім того, аспірант може пройти практику на аналогічних кафедрах (підрозділах) інших закладах вищої освіти.

Науково-викладацька практика має дві частини: наукову та викладацьку, кожна з яких містить певний розподіл годин та завдань.

2) Етапи практики:

1. Установча конференція у форматі засідання кафедри-базис з науково-викладацької практики (отримання завдань, рекомендацій та форми звітності).

2. Спостереження за викладацькою та науковою діяльністю викладачів кафедри.

3. Планування, викладання та аналіз результатів власної професійної діяльності.
4. Підготовка та подання звіту про проходження практики.
5. Обговорення проведення навчальних занять з викладачами випускової кафедри.
6. Презентація результатів практики на кафедрі-базі.

3) Проведення тренувальних і контрольних занять

Науково-викладацька практика аспірантів передбачає такі види діяльності:

1. Вивчення досвіду викладання провідних викладачів Університету під час відвідування аудиторних занять з навчальних дисциплін.
2. Розробка плану та змісту навчальних занять, методична робота з дисципліни.
3. Самостійне проведення навчальних занять з дисципліни (семінарів, практичних занять, лекцій).
4. Індивідуальна робота зі студентами, керівництво науковими студентськими дослідженнями.
5. Ознайомлення з інформаційними, довідковими, реферативними виданнями з проблеми дослідження.
6. Написання оглядового реферату з теоретичної частини дисертаційного дослідження.
7. Участь у науково-дослідній роботі кафедри (допомога у підготовці до видання збірників наукових праць, у підготовці і проведенні наукових конференцій тощо).
8. Виступи з доповідями на засіданні кафедри (наукових конференціях молодих вчених, науково-практичних конференціях Університету).
9. Підготовка і написання статті або тез наукової доповіді спільно з науковим керівником дисертаційного дослідження;

4) Підбиття підсумків практики.

1. Обговорення проведення навчальних занять з викладачами випускової кафедри музикознавства та музичної освіти.
2. Представлення матеріалів конференцій та друкованих публікацій.
3. Презентація результатів практики на кафедрі-базі.

7. Контроль навчальних досягнень аспіранта

Основними звітними документами проходження науково-викладацької практики аспіранта є письмовий звіт з переліком діяльності та виконаної роботи.

7.1. Система оцінювання навчальних досягнень аспірантів

Вид діяльності аспіранта	Максимальна к-сть балів за одиницю	Кількість одиниць	Кількість балів
Відвідування лекцій, семінарських/практичних занять, проведених викладачами	1	5	5
Проведення лекційного заняття	10	2	20
Проведення семінарського/практичного заняття	15	2	30
Розробка завдань для самостійної роботи студентів/модульного контролю	5	1	5
Підготовка матеріалів для статті, публікація	25	1	25
Підготовка доповіді та участь у конференції	15	1	15
Разом	100		
Формат контролю	Залік		

7.2. Форми проведення семестрового контролю

Підсумковий контроль здійснюється у формі звіту на засіданні кафедри музикознавства та музичної освіти.

Звіт підписується і затверджується керівником практики (науковим керівником) та подається у термін, встановлений кафедрою (див. Додаток).

7. Критерії оцінювання

Підсумки практики підбиваються на останньому засіданні кафедри, яке передуює даті закінчення науково-викладацькій практиці.

Критеріями оцінки є:

- Успішність виконання аспірантом індивідуальних завдань практики.
- Дотримання аспірантами етичних правил, правил внутрішнього розпорядку закладів вищої освіти.
- Власна активність, ініціативність аспіранта у процесі виконання завдань практики.
- Повнота, логічність і досконалість звіту про проходження практики.
- Якість, коректність, теоретична грамотність і практична цінність наданих методичних матеріалів.

Оцінка процесу проходження практики аспірантів керівником є рекомендаційною. Підсумкову оцінку надає кафедра на основі виступу аспіранта та представлених звітних матеріалів, засвідчених керівником практики.

8. Рекомендовані джерела

1. Загальні положення та правила складання ДСТУ 8302:2015 http://kubg.edu.ua/images/stories/podii/2017/06_21_posylannia/dstu_8302.pdf
2. Важинський С. Е., Шербак Т. І. Методика та організація наукових досліджень : навч. посіб. Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с.
3. Основні вимоги до оформлення списку літератури за новими стандартами: методичні рекомендації / уклад.: М.П.Гребенюк, Г.З.Шевчук. Луцьк: ВІППО, 2019. 60 с.
4. Положення про організацію та проведення практики аспірантів Київського університету імені Бориса Грінченка. URL: http://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/apirantam/polozh_prakt_2019.pdf
5. Про затвердження Порядку планування, моніторингу та звітування про результати реалізації наукових досліджень в Університеті. URL: http://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_8/nakaz_3_19_14.05.2018.pdf
6. Хоружа Л. Л. Морально-етичні принципи та норми наукової діяльності. Вища школа, 2015. № 6. С.9-19.
7. Чмиленко, Ф.О. Посібник до вивчення дисципліни «[Методологія](#) та організація наукових досліджень» : навч. посіб. Дніпропетровськ : РВВ ДНУ, 2014. 48 с.

9. Додаткові ресурси

1. Черній А.М. Дисертація як кваліфікаційна наукова праця: посібник / За заг. ред. І.І. Ібадуліна. – К.: Арістей, 2014. – 222 с.
2. Нормативна база [Електронний ресурс]. Електрон. дан. Київ : Вища атестаційна комісія України. Режим доступу: <http://vak.org.ua/nb/>
3. Освіта в Україні : виклики модернізації : зб. наук. пр. / редкол.: П.М.Марценюк (відп. ред.) та ін. Київ : Ін-т всесвітньої історії НАН України, 2017. 319 с.
4. Про наукову і науково-технічну діяльність [Електронний ресурс]. Електрон. дан. Київ : Верховна Рада України. Режим доступу: [http:// zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1977-12](http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1977-12)

Інститут мистецтв

Кафедра музикознавства та музичної освіти

ЗВІТ

про проходження НАУКОВО-ВИКЛАДАЦЬКОЇ практики

(ППП аспіранта)

(ППП керівника, науковий ступінь, вчене звання)

За період практики було здійснено:

№	Зміст тем/видів діяльності за етапами практики	Звітність (стаття, участь у конференції тощо)	Кількість балів за виконання
	Загальна кількість балів:		

Підсумкова оцінка: _____

“ _____ ” _____ 20__ р.

Аспірант _____
(підпис)

Керівник _____
(підпис)

Звіт затверджено на засіданні кафедри

Протокол № _____ від “ _____ ” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____ (_____
(підпис)